

Teksti:
Elina Viinikka
Työttömyyskassa Aaria

Työttömyysturvalain muutokset 1.1.2024

Ostavastuuajaa ja lomakorvausten jaksotusta koskevat lakimuutokset ovat astuneet voimaan 1.1.2024. Lisäksi vuoden 2024 aikana työttömyysturvalakiin on tulossa useita muutoksia, jotka koskevat työssäoloa ja lapsikorotusten ja suojaosan poistamista.

Ostavastuuajaa pitenee seitsemään päivään

Ansiöpäivärahan maksaminen voidaan aloittaa sen jälkeen, kun on ollut työttömänä työnhakijana omavastuuajan. Omavastuuajaa on viisi päivää, jos vähintään ensimmäinen omavastuupäivä on vuoden 2023 puolella. 1.1.2024 tai sen jälkeen alkava omavastuuajaa kestää seitsemän päivää. Omavastuupäiviksi ei lueta lauantai- eikä sunnuntapäiviä.

Lomakorvaukset jaksotetaan

Jatkossa yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyön päättyessä maksetut lomakorvaukset jaksotetaan. Jaksotusaika alkaa työsuhteen päättymisestä. Tämä tarkoittaa, että pitämättömistä vuosilomista maksettu korvaus siirtää ansiöpäiväraha-oikeuden alkamista. Esimerkiksi yhden kuukausipalkan suuruinen lomakorvaus siirtää ansiöpäiväraha-oikeuden alkamista noin kuukaudella.

Lakimuutos koskee lomakorvausta, joka maksetaan 1.1.2024 tai sen jälkeen päättyvän työsuhteen perusteella.

Lomakorvauksen jaksotus ja omavastuuajaa eivät kulu yhtä aikaa. Omavastuuajaa alkaa mahdollisen lomakorvauksen jaksotuksen jälkeen.

Ansiöpäivärahaa ei koroteta vuodenvaihteessa

Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen indeksikorotusten jäädyttämisestä vuosille 2024–2027. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi työttömyysetuuksiin ei tehdä vuosittaisia korotuksia. Tavallisesti etuuksiin tehdään indeksitarkistus kuluttajahintojen nousun myötä.

Indeksijäädytyksen seurauksena ansiöpäivärahoihin ei tehdä korotusta vuodenvaihteessa. Muutos koskee myös vuorottelukorvausta ja liikkuvuusavustusta.

Tulevat muutokset

Lapsikorotukset poistetaan

Eduskunta on päättänyt, että työttömyysturvan lapsikorotukset poistetaan 1.4.2024 alkaen. Lapsikorotuksiin ei ole enää oikeutta 1.4.2024 ja sen jälkeisiltä työttömyyspäiviltä. Lapsikorotukset 31.3.2024 asti maksetaan entiseen tapaan, vaikka niiden maksupäivä olisi muutoksen jälkeen.

Lapsikorotusten poistaminen vähentää maksettavaa etuutta keskimäärin 150–280 euroa kuukaudessa riippuen lasten lukumäärästä.

Lapsikorotusten poistaminen vaikuttaa myös liikkuvuusavustuksen määrään.

Suojaosa työtuloille poistetaan

Suojaosalla tarkoitetaan työtulon määrää, jonka voi ansaita osa-aika- tai keikkatyöstä ilman, että se vaikuttaa ansiopäivärahaan. Eduskunta on päättänyt, että suojaosa työtuloille poistetaan 1.4.2024. Jatkossa puolet ansiopäivärahan hakujakson aikana maksettavasta bruttotulosta pienentäisi ansiopäivärahaa. Jos

palkka keikkatyöstä on esimerkiksi 500 euroa, siitä 50 % eli 250 euroa, pienentää koko kuukaudelta maksettavaa ansiopäivärahaa.

31.3.2024 asti suojaosan suuruus on 300 euroa kuukauden hakujaksolla, ja ansiopäivärahasta vähennetään 50 % siitä tulosta, joka ylittää suojaosan.

Työssäoloehto pitenee 12 kuukauteen

Eduskunta on päättänyt, että työssäoloehto pidennetään 26 viikosta eli noin 6 kuukaudesta 12 kuukauteen 2.9.2024 alkaen. Muutoksen myötä työssäoloehdon täyttymiseen tarvitaan 12 kuukautta työskentelyä.

1.9.2024 asti ansiopäivärahaa voi saada 26 kalenteriviikon eli noin puolen vuoden työskentelyn jälkeen.

Työssäoloehdon ei jatkossakaan tarvitse kertyä yhdenjaksoisesta työstä, vaan työssäoloehdon täyttymistä tarkastellaan 28 kuukauden jaksolla. Myös tarkastelujakson pidentäminen hyväksyttävien syiden perusteella säilyy ennallaan.

Työssäoloehto euroistetaan

Eduskunta on päättänyt, että 2.9.2024 alkaen työssäoloehto ei enää kerry tehdyn työajan mukaan, vaan maksetun palkan perusteella. Kalenterikuukausi täyttää työssäoloehdon, jos sen aikana maksettu palkka on bruttona vähintään 930 euroa.

Työssäoloehto voi kertyä myös puolikkaina työssäoloehtokuukausina, jos palkkatulo kalenterikuukauden aikana on vähintään 465 euroa, mutta vähemmän kuin 930 euroa.

Lisää muutoksia suunnitteilla

Lisäksi hallitusohjelmaan on kirjattu joukko työttömyysturvalain muutoksia, joista hallitus ei vielä ole antanut esitystään eduskunnalle. Näitä ovat ansiopäivärahan porrastaminen, ikäsidonnaisista poikkeuksista luopuminen sekä se, että palkkatukityöstä ei enää kertyisi työssäoloehto. Lisäksi hallitusohjelmaan on kirjattu vuorotteluvapaajärjestelmän lakkauttaminen.

Myös näiden muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2024 aikana.

Seuraamme lakien valmistelua ja tiedotamme niistä lisää verkkosivuillamme www.aariakassa.fi sitä mukaa, kun lakien valmistelu etenee.

Työttömyyskassa Aaria

Elimäenkatu 5, 00510 Helsinki

www.aariakassa.fi

asiakaspalvelu@aariakassa.fi

Puhelinpalvelu numerossa 020 7655 900 (ma klo 9–12, ti 12–14, ke 9–12 ja to 9–12)